

סעודת פורים שחל בערב שבת

שעה עשירית, פורס מפה ומקדש, ועל הנסים

שוע"ר סי' קפח

יז היה אוכל בשבת ונמשכה סעודתו עד שחשיכה אפילו כמה שעות בלילה, מזכיר של שבת בברכת המזון, לפי שהכל הולך אחר התחלת הסעודה שאז חל עליו חיוב הזכרה מעין המאורע, ולא נפקע ממנו חיוב זה ביציאת היום. והוא הדין לראש חודש חנוכה ופורים. ויש אומרים שבראש חודש חנוכה ופורים הואיל ואין בהם תוספת מחול על הקדש אינו מזכיר מעין המאורע אחר שיצא היום. ואין נוהגין כן. ומכל מקום אם נמשכה סעודתו בערב שבת או בערב ראש חודש תוך הלילה, צריך להזכיר של שבת או של ראש חודש אם אכל כזית משחשיכה...

אם התפלל ערבית אפילו מבעוד יום באמצע סעודתו שוב אינו מזכיר מעין המאורע של אותו היום... (מכל מקום אם לא התפלל ערבית, ומוצאי שבת הוא ראש חודש, מזכיר של שבת וגם של ראש חודש, אם אכל כזית משחשיכה, ואין כאן סתירה, כיון שמזכיר של שבת תחלה ואחר כך של ראש חודש. ואף על פי שאי אפשר לומר שמקבל עליו ראש חודש עכשיו כשמזכירו אחר שהזכיר כבר שבת...).

ויש אומרים שאעפ"כ זו סתירה היא ... במוצאי שבת של חנוכה ופורים מזכיר של שבת ולא של חנוכה ופורים, לפי שכל יום שאין בו קרבן מוסף אין הזכרתו חובה בברכת המזון כמ"ש סי' תרפ"ב (עיין לעיל סי' [ד]). ותרצ"ה. והעיקר כסברא הראשונה.

שוע"ר סי' רמט

ו סעודת מצוה ... אם זמנה היום ... מותר לעשות הסעודה גם כן בו ביום, ואם אחר כך לא יוכל לקיים סעודת שבת שבבילה אין בכך כלום כיון שזוהי גם כן סעודת מצוה.

ז ומכל מקום מצוה להתחיל הסעודה לכתחלה קודם שעה עשירית ... גם בסעודת מצוה, כיון שאפשר להקדימה קודם שעה עשירית, יש לו להקדימה לכתחלה.

שוע"ר סי' רסז

ג יכול לקדש ולאכול מפלג המנחה ולמעלה, אפילו אם לא התפלל ערבית עדיין, ובאכילה זו שמבעוד יום יוצא ידי חובת סעודה אחת מג' סעודות שחייב לאכול בשבת (כיון שכבר קיבל עליו תוספת שבת נעשה אצלו כשבת עצמה לכל דבר). ויש מחמירים שימשיך סעודתו בלילה עצמו, שיאכל כזית לפחות אחר צאת הכוכבים, כדי שיקיים ג' סעודות בשבת עצמה.

שוע"ר סי' רעא

יא אם קידש על הכוס צריך לברך המוציא על פת שיאכל אחר הקידוש ... ויש חולקין על זה ... ואין צריך לחזור ולברך המוציא. וספק ברכות להקל. ומכל מקום כל בעל נפש יש לו ליזהר לכתחלה שלא לבא לידי כך ויפסיק סעודתו ויברך ברכת המזון קודם שיגיע זמן קידוש היום.

שוע"ר סי' תקטט

ב ואם ערב יום טוב הוא שבת, שצריך לאכול סעודה שלישית, יאכלנה קודם שעה עשירית. ואם שכח או עבר ולא אכלה קודם שעה עשירית, יאכלנה אחר כך.

רמ"א סי' תרצה

ב ומתפללים מנחה תחלה בעוד היום גדול. ורוב הסעודה צריכה להיות ביום, ולא כמו שנוהגין, להתחיל סמוך לערב ועיקר הסעודה הוא ליל ט"ו. וכשחל פורים ביום ששי, יעשו הסעודה בשחרית, משום כבוד שבת.

מ"א שם ס"ק ט

במטה משה ובמנהגים כתבו, הואיל ולא התפלל ערבית, משמע דאם התפלל שוב אינו אומר על הניסים ... לכן נראה לי דיברך ברכת המזון תחלה ואחר כך יתפלל ערבית (ובפרי מגדים שם: והעולם אין עושין כן).

ספר המנהגים – חב"ד ע' 76

מנחה מוקדמת, ואחר כך הסעודה.

קצות השלחן סי' מז, בדי השלחן ס"ק כב

למעשה נראה שיותר טוב שלא לומר על הנסים כלל, לחוש לדעת המ"א הנ"ל דלעולם הוי תרתי דסתרי אם מזכיר מיום העבר ויום הבא ביחד ... ומכל שכן שיש לצרף גם כן דעת היש אומרים בשו"ע שם דבר"ח חנוכה ופורים לעולם לא אזלינן אחר התחלת הסעודה, לפי שאין בהם מצוה להוסיף מחול על הקדש.